

w sprawie oceny programowej kierunku finanse i rachunkowość prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn.zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku finanse i rachunkowość prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie nie w pełni umożliwił studentom kierunku finanse i rachunkowość osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się
  2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się
  3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie
  4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry
  5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie
  10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres skrócony do 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Uczelnia oferuje studentom dwie specjalności: *rachunkowość i kontrola finansowa* oraz *finanse przedsiębiorstw*. Stwierdzono, że efekty uczenia się określone dla zajęć oraz treści programowe w niewielkim stopniu różnicują oferowane specjalności, uwzględniając

przedstawione podczas wizytacji profile absolwentów. Uczelnia w odpowiedzi na raport przedstawiła bardzo zbliżone sylwetki absolwentów obu specjalności (niezośsame z prezentowanymi podczas wizytacji), niewskazujące na specjalistyczną wiedzę i umiejętności absolwentów. Niewielkie różnicowanie specjalności potwierdziła również analiza efektów uczenia się dla zajęć oraz treści programowych przedmiotów specjalnościowych.

2. Uczelnia nie dostosowała w pełni kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), uwzględniając kategorie opisowe. W opisie kierunkowych efektów uczenia się nie znajdują się również odniesienia do charakterystyki drugiego stopnia poziomu 6 PRK. W odpowiedzi na raport z wizytacji, Uczelnia przedstawiła przereklamowane kierunkowe efekty uczenia się, uzupełnione w obszarze rachunkowości, a także o aspekty międzynarodowe, ekologiczne i społeczne w zakresie finansów. Przy czym uwaga skupiona została na efektach uczenia się w kategorii wiedzy. Nie zrewidowano adekwatności w przypadku pozostałych kategorii i np. w kategorii umiejętności K_U15 mowa jest o wykorzystaniu podstawowej wiedzy. Wprowadzone korekty i zmiany w kierunkowych efektach uczenia się nie znalazły odpowiedniego odzwierciedlenia w efektach uczenia się określonych dla zajęć. Dotyczy to zarówno odpowiedniego poziomu wiedzy (przykładowo: *rynek finansowy, komputerowe wspomaganie decyzji*), przyporządkowania do niewłaściwej kategorii charakterystyki (przykładowo: *rachunkowość finansowa, podstawy socjologii, mikroekonomia*), jak i niepoprawnego odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się (np. przypadkowe odniesienie niemające związku z efektem kierunkowym; w wielu przypadkach jeden efekt przedmiotowy odnoszony jest do kilku, nawet 10 efektów kierunkowych – p.: *podstawy zarządzania, bankowość*; efekty określone dla zajęć są tożsame z efektami kierunkowymi lub też stanowią połączenie kilku efektów kierunkowych – np.: *bankowość, marketing usług finansowych, prawo*).
3. Specyficzne (przypisane do zajęć) efekty uczenia się nie są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Dotyczy to w szczególności braków w zakresie nowoczesnych instrumentów finansowania działalności gospodarczej, rozliczeń transakcji handlowych, aspektów społecznych i ekologicznych w gospodarce finansowej podmiotów czy audycie. W odpowiedzi na raport z wizytacji, Uczelnia przedstawiła sylabusy wskazujące, że w bardzo wybiórczy i techniczny sposób dokonała modyfikacji przedmiotowych efektów uczenia się, tak aby były zgodne z aktualnym stanem wiedzy w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz rynku pracy (np. w przypadku zajęć *rachunkowość finansowa* dodano do efektów uczenia się w kategorii wiedza efekt: *Posiada rozległą wiedzę na temat zasad ewidencji zdarzeń gospodarczych działalności gospodarczej, rozliczeń transakcji handlowych w tym także w aspekcie międzynarodowym*, który nie znajduje odzwierciedlenia ani w treściach programowych, ani literaturze do zajęć). Nadal brak jest uwzględnienia w wystarczającym stopniu m.in.: nowoczesnych instrumentów finansowania działalności gospodarczej, aspektów ekologicznych, społecznych, instrumentów rozliczeń transakcji handlowych.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Przedstawione w sylabusach treści programowe nie uwzględniają aktualnego stanu wiedzy i praktyki w zakresie ekonomii i finansów, szczególnie istotnych z punktu widzenia oferowanych specjalności. Pomijają zagadnienia związane z międzynarodowymi stosunkami finansowymi (gospodarczymi), międzynarodowymi standardami rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, rozliczeniami transakcji handlowych, obsługą finansową przedsiębiorstw z uwzględnieniem nowoczesnych instrumentów finansowania (w tym z podmiotów z grupy MSP) czy ryzykiem społecznym i ekologicznym i jego wpływem na sytuację finansową przedsiębiorstw. Także często zalecana do zajęć literatura nie odnosi się do aktualnego stanu wiedzy. W odpowiedzi na raport, Uczelnia nie zgodziła się z uwagą, jednocześnie informując, że opisy niektórych kursów zostały poprawione zgodnie z zaleceniami, a także dokonany został stosowny przegląd literatury i uzupełnione opisy przedmiotów o aktualne pozycje. Ponadto z odpowiedzi Uczelni wynika, że skupia się ona na przekazywaniu bardzo elementarnych treści, co nie jest odpowiednie dla poziomu 6 PRK. Przegląd poprawionych sylabusów nie potwierdził dokonania zmian w treściach programowych w stopniu zapewniającym ich zgodność z aktualnym stanem wiedzy i praktyki. Ponadto w sposób wybiórczy dokonano uaktualnienia literatury. Sprawdzenie dostępności w bibliotece (katalogu on-line) kilku zaktualizowanych pozycji (rok wydania 2019-2021) wprowadzonych do sylabusów przedmiotów ujawniło ich brak (np. Śniezek E. (red.): Rachunkowość Podstawy, wyd. Nieoczywiste, 2021; A. Bordo (*poprawne nazwisko Borodo*), Finanse publiczne. Zagadnienia ustrojowe i prawne, Skrypt akademicki, Warszawa 2019; Radościński E., Sprawozdawczość finansowa, PWN, Warszawa 2020; Rachunkowość podatkowa, Olchowicz Irena, Jamroży Marcin, DIFIN 2020; Analiza finansowa przedsiębiorstwa, Błażej Prusak Franciszek Bławat Małgorzata Gawrycka Piotr Figura Tomasz Korol Edyta Drajska, CeDeWu 2020).
2. W trakcie wizytacji stwierdzono, że treści programowe oraz forma zajęć *bankowość* nie pozwala w pełni na osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów, szczególnie w kategorii umiejętności. W odpowiedzi na raport, Uczelnia przedstawiła opis zajęć *bankowość* z którego wynika, że liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich została zwiększona z 30 do 45 godzin, co oznacza dodanie 15 godzin zajęć w formie projektu. Jednocześnie zwiększono znacznie liczbę efektów uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w sposób nieprzemyślany, przypadkowy. Część z efektów jest niepoprawnie sformułowana, nieadekwatna do treści z zakresu bankowości, np. wiedza: „Zna prawne podstawy funkcjonowania państwa, organizacji gospodarczych i społecznych”; umiejętności: „Potrafi dynamicznie zmieniać banki i inne instytucje finansowe ze względu na jakość i szybkość obsługi a także na cenę tej usługi (nie przyzwyczajają się do zdalnej obsługi jednego banku”, kompetencje: „Świadomie stosuje przepisy prawa w praktyce gospodarczej i relacjach społecznych oraz potrafi udzielać pierwszej pomocy”. Efekty uczenia się dla przedmiotu oraz treści programowe są dalekie od przyjętych standardów w tym zakresie. Określone dla przedmiotu efekty uczenia się są niemożliwe do osiągnięcia. Treści programowe są niemożliwe do zrealizowania przy 75 godzinnym całkowitym nakładzie pracy studenta. Polecana literatura w niewielkim zakresie obejmuje treści programowe. Uczelnia podeszła w sposób techniczny do rozwiązania problemu: liczbę godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego zajęć *bankowość* zwiększono, zmniejszając liczbę godzin zajęć z *matematyki finansowej* w przypadku studiów stacjonarnych, a w przypadku studiów

niestacjonarnych zmniejszając liczbę godzin *matematyki finansowej* i zajęć *zastosowanie arkusza kalkulacyjnego w finansach*, jednocześnie dokonując tylko zmian w liczbie godzin nakładu pracy własnej studenta.

3. Program pięciu przedmiotów specjalnościowych dla specjalności *rachunkowość i kontrola finansowa* (z 8 przedmiotów) oraz dla specjalności *finanse przedsiębiorstw* (z 9 przedmiotów) nie różni się lub różni się nieznacznie w zakresie treści programowych, efektów uczenia się, a także literatury. Zatem nie można ich zaliczyć do przedmiotów wybieralnych, gdyż bez względu na specjalność, jaką wybierze student, będzie realizował te same lub niewiele różniące się treści programowe. Tym samym studenci mają ograniczoną możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. W odpowiedzi na raport, Uczelnia przedstawiła opisy przedmiotów na specjalności zawierające zmienione treści programowe. Przegląd dokonanych zmian pozwala stwierdzić ich prowizoryczny (techniczny) charakter, brak spójności z profilem absolwenta, a także powtarzanie treści zajęć kierunkowych, jak np. *rachunkowość zarządcza*.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Przegląd sylabusów ujawnił mało precyzyjne opisy metod weryfikacji efektów uczenia się (określenia typu egzamin lub zaliczenie/zaliczenie na ocenę). Nie wszystkie metody weryfikacji efektów uczenia się zostały dobrane prawidłowo do formy zajęć (np.: w przypadku zajęć w formie projektu: zaliczenie nie następuje na podstawie zrealizowanego projektu a kolokwium zaliczeniowego - *informatyzacja rachunkowości*, czy też warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na zajęciach – *prawo*). W odpowiedzi na raport, Uczelnia poinformowała, że w ramach systematycznych przeglądów programów studiów będzie zwracała szczególną uwagę na dobór metod weryfikacji efektów uczenia się.
2. Tematyka większości prac dyplomowych w latach 2018-2020 dotyczy zagadnień związanych z finansami przedsiębiorstw i instytucji, systemu podatkowego, w najmniejszym stopniu rachunkowości. Tematyka prac jest zgodna z efektami uczenia się dla kierunku oraz z jego zakresem. Stwierdzono nieprawidłowości polegające na zawyżaniu ocen zarówno przez promotora, jak i recenzenta pracy, niewłaściwym przygotowaniu prac pod względem językowym oraz edycyjnym (formalnym), oparcie rozważań w pracy na nieaktualnej literaturze, brak źródeł obcojęzycznych oraz bardzo ogólnikowe, nie odnoszące się do widocznych błędów merytorycznych i formalnych. W odpowiedzi na raport, Uczelnia poinformowała, że przygotowuje stosowne rekomendacje dla recenzentów, aby zwracali większą uwagę na treść merytoryczną i na uzasadnienie proponowanej oceny.

W odniesieniu do kryterium 4:

Prowadzenie wykładów powierza się osobom z tytułem zawodowym magistra bez dorobku naukowego, potwierdzającego pogłębioną wiedzę konieczną do prowadzenia wykładów. Dotyczy to przede wszystkim wykładów z przedmiotów podstawowych i kierunkowych tj. m.in. *makroekonomia, matematyka, rynek finansowy, rynek finansowy II, finanse publiczne, bankowość*. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera załącznik nr 1 do Uchwały. W odpowiedzi na raport, Uczelnia wskazuje, że osoby z tytułem zawodowym magistra prowadzą wykłady z przedmiotów stricte specjalistycznych, praktycznych, co jest sprzeczne z analizą stanu faktycznego.

W odniesieniu do kryterium 5:

Przeгляд zasobów bibliotecznych ujawnił, że są one w zróżnicowanym stopniu aktualne (w tym wiele wymagających uaktualnienia – *bankowość* (literatura z lat 2000-2004); *rynki finansowe* (1997-2003); *rachunkowość finansowa* (wszystkie pozycje sprzed istotnej nowelizacji ustawy o rachunkowości z 2014 r.); *rachunkowość podatkowa* (2000-2008)). Zasoby biblioteczne są w zróżnicowanym stopniu dostępne w stosunku do liczby studentów. Uczelnia w odpowiedzi na raport wskazuje, że zasoby biblioteki zostaną uzupełnione o nową literaturę zaproponowaną w nowych opisach modułów kształcenia. Odpowiedź ma charakter deklaracyjny.

W odniesieniu do kryterium 10:

Polityka jakości nie jest w pełni skuteczna czego efektem są zidentyfikowane nieprawidłowości w realizacji programu studiów w kryteriach 1, 2, 3, 4 i 5 ocenionych jako spełnione częściowo.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. zróżnicowanie profili absolwentów specjalności oraz określenie specyficznych efektów uczenia się dla zajęć i treści programowych zapewniających ich osiągnięcie.
2. dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6 PRK oraz dokonanie odniesienia w ich opisie do właściwej kategorii charakterystyki oraz usunięcie nieprawidłowości występujących w przypisanych zajęciom efektach uczenia się przy uwzględnieniu modyfikacji dokonanych w efektach kierunkowych.
3. uwzględnienie w efektach uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów aktualnego stanu wiedzy w zakresie nowoczesnych instrumentów finansowania działalności gospodarczej (w tym związanych z funduszami europejskimi), rozliczeń transakcji handlowych oraz aspektów społecznych i ekologicznych w gospodarce finansowej podmiotów czy audycie.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. uwzględnienie w treściach programowych aktualnego stanu wiedzy i praktyki w zakresie ekonomii i finansów.
2. uzupełnienie i zapewnienie dostępności zalecanej studentom literatury o pozycje uwzględniające aktualny stan wiedzy i praktyki w zakresie ekonomii i finansów.
3. określenie efektów uczenia się dla zajęć *bankowość*, realnych do osiągnięcia, zgodnych z efektami kierunkowymi, a także dobór odpowiednich treści programowych oraz takich form zajęć, które pozwoliłyby na osiągnięcie efektów uczenia się.
4. zwiększenie oferty zajęć do wyboru oraz wyodrębnienie zajęć specjalnościowych uwzględniających specyfikę i różnicujących specjalności.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. usunięcie nieprawidłowości związanych z doбором metod weryfikacji efektów uczenia się oraz doprecyzowanie sposobów weryfikacji efektów uczenia się w opisach modułów kształcenia.

2. usunięcie nieprawidłowości związanych z procesem dyplomowania, a w szczególności dotyczących zawyżania ocen prac dyplomowych, nieprzestrzegania wymogów formalnych i merytorycznych przygotowania prac oraz bardzo ogólnego w niewielkim stopniu merytorycznego uzasadniania oceny pracy zarówno przez promotora, jak i recenzenta.

W odniesieniu do kryterium 4:

Zmianę obsady zajęć – powierzanie prowadzenia wykładów osobom ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawiera załącznik nr 1 do Uchwały.

W odniesieniu do kryterium 5:

Uaktualnienie i uzupełnienie zasobów bibliotecznych o aktualną literaturę, w szczególności po uprzednim zaktualizowaniu literatury podstawowej i uzupełniającej w sylabusach.

W odniesieniu do kryterium 10:

Prowadzenie skutecznej polityki jakości zapewniającej prawidłowe realizowanie programu studiów

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu powtórne postępowanie oceniające kierunku finanse i rachunkowość na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Stanisław Wrzosek

Załącznik nr 1
do uchwały nr 630 /2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 8 lipca 2021 r.

Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada jest nieprawidłowa

Nazwa zajęć lub grupy zajęć/poziom studiów/ rok studiów	Imię i nazwisko, tytuł zawodowy /stopień naukowy/tytuł naukowy nauczyciela akademickiego	Uzasadnienie
<i>makroekonomia w/i/ 1rok</i>	Mgr Mariola Chwalenia	Wykład powinien być prowadzony przez osobę ze stopniem naukowym co najmniej doktora
<i>bankowość w/i/2rok</i>	Mgr Mariola Chwalenia	
<i>finanse publiczne w/i/2rok</i>	Mgr Mirosław Aranowicz	
<i>statystyka w/i/ 2rok</i>	Mgr Agnieszka Szpara	
<i>rynek finansowy w/i/2rok</i> <i>rynek finansowy ii w/i/ 3rok</i>	Mgr Agnieszka Pawlik	
<i>ekonometria w/i/2 rok</i>	Mgr Agnieszka Szpara	
<i>prognozowanie wielkości finansowych w/i/ 3rok</i>	Mgr Agnieszka Szpara	

